

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse

Besøksadresse
Bygg I, Statens Park.
Anton Jenssensgate 4
Tønsberg

Kontakt

Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
Epost: fmvtpost@fylkesmannen.no
Nettside: <http://ferdernasjonpark.no/>

Havforskningsinstituttet
Nordnesgaten 50
5817 BERGEN

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2019/10254-0 432.3

Deres ref. 18/01770-6 Dato 08.08.2019

Tillatelse - Færder nasjonalpark - merking av steinkobbe med sendere

Vedlagt følger tillatelsen.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:			
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I VESTFOLD	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		

Tillatelse - Færder nasjonalpark - merking av steinkobbe med sendere

Vedtak

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke inntil 15 steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark i 2019 evt 2020. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder fra 20. august 2019 til og med 25. september 2019 og 2020.
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

I søknaden skrev Havforskningsinstituttet blant annet:

«Den planlagte merkingen, som er godkjent av Mattilsynet (Fots 19628) i 2019 og 2020, inngår i et større økologisk prosjekt "Krafttak for kysttorsken", hvor formålet er å vurdere, peke på og iverksette tiltak som kan bedre situasjonen for fiskeartene i ytre Oslofjord, særlig kysttorsk.

Kunnskap om steinkobbenes bestandsstruktur, habitatbruk, diett og matkonsum i Østfold og Vestfold, hvor steinkobbene er mest tallrik i norsk Skagerrak, er viktig for å kunne gi gode forvaltningsråd. Det ble telt nesten 900 steinkobber i området Vest-Agder til Østfold i 2016-17, hvorav ca 340 og 300 i henholdsvis Østfold og Vestfold. For å få mer kunnskap om selenes økologiske rolle planlegges det å merke inntil 15

steinkobber med GPS/GSM sendere. Telemetri av villlevende steinkobber er den eneste metoden som gir adekvate data om posisjon og dykkeadferd, og dermed gjør det mulig å identifisere beiteområder og utbredelse gjennom året. Det planlegges også innsamling av feces fra steinkobber for å undersøke hva de spiser. Diettdata vil bli brukt i en bioenergetisk modell som gjør det mulig å beregne matkonsumet til selene. Selenes konsum av forskjellige arter vil bli evaluert i forhold til uttak fra fiskeriene. Senderne vil også bidra til å gi svar på om steinkobber fra Øst- og Vestfold forflytter seg sørvestover langs Sørlandskysten om vinteren, hvor det ofte blir sett flere sel enn ellers i året. Merking av seks steinkobber med GPS/GSM sendere i Telemark i august 2017 viste at dyrene oppholdt seg i Telemark, men også i Aust-Agder om høsten.

Undersøkelsene omfatter levende fanging av inntil 15 steinkobber med bruk av garn. Garnet er av type 'pop-up', dvs garn som er innpakket i en 'pølse' og settes på bunnen. Garnene settes utenfor en liggeplass for steinkobber, for eksempel rundt et skjær. Garnet utløses elektronisk på avstand (ca 100m), slik at det flytetelna fylles med luft og garnet flyter opp til overflaten. Systemet, som er utviklet og brukes i Skottland, ble brukt til å fange steinkobbene som vi merket i Telemark i 2017. Selene vil bli bedøvd og senderne (GPS/GSM-merker), limes (med hurtigtørkende lim) til pelsen på ryggen til dyrene. Merkene vil sitte på selen til neste hårfelling (august året etter). Undersøkelsene gjennomføres med et innleid fartøy (Arctic Aurora). I lokalitetene brukes to gummibåter med påhengsmotor, hvor hver båt er bemannet med 3-4 personer.

Det vil også bli tatt DNA-prøver fra steinkobbene, i form av en liten biopsiprøve fra svømmehuden på en baksveiv. DNA fra disse dyrene vil bli sammenlignet med DNA fra steinkobber i svenske og danske områder for studier av bestandsstruktur hos steinkobber i Skagerrak, altså om det er flere steinkobbebestander i Skagerrak. Slik kunnskap har betydning for forvaltningen av arten. I tillegg vil selene bli merket med et plastmerke (rototag) i svømmehuden på en baksveiv. Dette kan gi informasjon om selene dør i garn eller i jakt, samt om forflytninger til andre områder. Sveivmerking er i utstrakt bruk av selforskere over hele verden og gjøres også rutinemessig når rehabiliterte seler slippes fri.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i mindre saker som ikke har prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

Verneforskriften for Færder nasjonalpark gir forbud mot ferdsel 15.04 – 15.07 i sone B, se § 3 pkt. 5.2. samt forbud mot skade og unødig forstyrrelse av dyrelivet se § 3, punkt 3.1. Dette gjelder uavhengig av ferdselsforbud. Fangst og merking krever derfor dispensasjon fra verneforskriften. Etter naturmangfoldlovens § 48 kan det gjøres unntak fra forbudet dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Vurdering

Forholdet til naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget og § 9 Føre-var-prinsippet

Merkingen skal gi nødvendig kunnskap til forvaltning av selbestandene.

Undersøkelsene bør ikke begrenses ut fra disse bestemmelsene.

§ 10 Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning

Tiltaket vil medføre en forstyrrelse av fugler og dyr under merkingen. Varigheten av forstyrrelsene er liten. Det ser ikke ut til å være grunn til å være grunn til å ferdes innenfor sone B i perioden med ferdselsforbud

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Vurderes å ha liten relevans i saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Anerkjente merketeknikker utført av faglig dyktig personell vil bli benyttet.

Naturmangfoldlovens § 48 (generelle dispensasjonsregler)

Kravet er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt, og i sone B er sjøfuglene spesielt viktige. Verneforskriften § 3punkt 3.2 slår fast at bestemmelsene ikke er til hinder for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

Nasjonalparkforvalter ser merking av steinkobbe som en forutsetning for ansvarlig forvaltning av arten og at undersøkelsene vil gi ønsket kunnskap til bruk i forvaltningen av nasjonalparken.

Konklusjon

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke inntil 15 steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark i 2019 og 2020. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- tillatelsen gjelder fra 20. august 2019 til og med 25. september 2019 og 2020.
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Vedlegg:

Søknad fra Havforskningsinstituttet om merking av steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark

Vår dato
08.07.2019

Vår referanse
18/01770-6

Deres dato

Deres referanse

Side 1 av 2

FYLKESMANNEN I VESTFOLD OG
TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG
fmvtpost@fylkesmannen.no

Att: Færder nasjonalpark v/Nasjonalparkforvalter

Søknad om tillatelse til merking av steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark

Det søkes herved om tillatelse til å fange og merke inntil 15 steinkobber med sendere i Færder nasjonalpark i perioden 20. august til 25. september 2019 og 2020.

Det henvises til tidligere tillatelse fra Færder nasjonalparkforvalter (Arkivsaksnummer: 2017/3785, Saksbehandler: Sigurd Anders Svalestad, Dato: 25.07.2017), hvor Havforskningsinstituttet fikk tillatelse til å merke inntil 7 steinkobber i Færder nasjonalpark. Søknaden til merking av steinkobbe i Færder nasjonalpark i 2017 er en del av et prosjekt i norsk Skagerrak hvor vi ønsker å merke steinkobber i Telemark, Vestfold og Østfold. Det ble ikke gjennomført merking av steinkobbe i Færder nasjonalpark i 2017, fordi vi lyktes å merke 6 steinkobber i Telemark samme år. I 2019 ønsker vi å gjennomføre merking av inntil 15 steinkobber i nasjonalparkene Ytre Hvaler og Færder. Vi vil i år prioritere merking i Ytre Hvaler nasjonalpark i 2019, men også ha mulighet til å merke i Færder nasjonalpark i år.

Den planlagte merkingen, som er godkjent av Mattilsynet (Fots 19628) i 2019 og 2020, inngår i et større økologisk prosjekt "Krafttak for kysttorsken", hvor formålet er å vurdere, peke på og iverksette tiltak som kan bedre situasjonen for fiskeartene i ytre Oslofjord, særlig kysttorsk.

Kunnskap om steinkobbenes bestandsstruktur, habitatbruk, diett og matkonsum i Østfold og Vestfold, hvor steinkobbene er mest tallrik i norsk Skagerrak, er viktig for å kunne gi gode forvaltningsråd. Det ble telt nesten 900 steinkobber i området Vest-Agder til Østfold i 2016-17, hvorav ca 340 og 300 i henholdsvis Østfold og Vestfold. For å få mer kunnskap om selenes økologiske rolle planlegges det å merke inntil 15 steinkobber med GPS/GSM sendere. Telemetri av villlevende steinkobber er den eneste metoden som gir adekvate data om posisjon og dykkeadferd, og dermed gjør det mulig å identifisere beiteområder og utbredelse gjennom året. Det planlegges også innsamling av feces fra steinkobbe for å undersøke hva de spiser. Diettdata vil bli brukt i en bioenergetisk modell som gjør det mulig å beregne matkonsumet til selene. Selenes konsum av forskjellige arter vil bli evaluert i forhold til uttak fra fiskeriene. Senderne vil også bidra til å gi svar på om steinkobber fra Øst- og Vestfold forflytter seg sørvestover langs Sørlandskysten om vinteren, hvor det ofte blir sett flere sel enn ellers i året. Merking av seks steinkobber med GPS/GSM-

Hovedkontor:
Havforskningsinstituttet
Nordnesgaten 50
5817 Bergen

Postadresse:
Havforskningsinstituttet
Postboks 1870 Nordnes
5817 Bergen

Telefon: 55 23 85 00
Internett: www.hi.no
Organisasjonsnr: NO 971 349 077
E-post: postmottak@hi.no

sendere i Telemark i august 2017 viste at dyrene oppholdt seg i Telemark, men også i Aust-Agder om høsten.

Undersøkelsene omfatter levende fanging av inntil 15 steinkobber med bruk av garn. Garnet er av type 'pop-up', dvs garn som er innpakket i en 'pølse' og settes på bunnen. Garnene settes utenfor en liggeplass for steinkobber, for eksempel rundt et skjær. Garnet utløses elektronisk på avstand (ca 100m), slik at det flytetelna fylles med luft og garnet flyter opp til overflaten. Systemet, som er utviklet og brukes i Skottland, ble brukt til å fange steinkobbene som vi merket i Telemark i 2017. Selene vil bli bedøvd og senerne (GPS/GSM-merker), limes (med hurtigtørkende lim) til pelsen på ryggen til dyrene. Merkene vil sitte på selen til neste hårfelling (august året etter). Undersøkelsene gjennomføres med et innleid fartøy (Arctic Aurora). I lokalitetene brukes to gummibåter med påhengsmotor, hvor hver båt er bemannet med 3-4 personer.

Det vil også bli tatt DNA-prøver fra steinkobbene, i form av en liten biopsiprøve fra svømmehuden på en baksveiv. DNA fra disse dyrene vil bli sammenlignet med DNA fra steinkobbe i svenske og danske områder for studier av bestandsstruktur hos steinkobbe i Skagerrak, altså om det er flere steinkobbebestander i Skagerrak. Slik kunnskap har betydning for forvaltningen av arten. I tillegg vil selene bli merket med et plastmerke (rototag) i svømmehuden på en baksveiv. Dette kan gi informasjon om selene dør i garn eller i jakt, samt om forflytninger til andre områder. Sveivmerking er i utstrakt bruk av selforskere over hele verden og gjøres også rutinemessig når rehabiliterte seler slippes fri.

Seniorforsker Kjell Tormod Nilssen vil være leder for merkeforsøket.

Med vennlig hilsen

Kjell Tormod Nilssen
Seniorforsker Havforskningsinstituttet

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og trenger ikke signatur